

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНИКА**

Факультет іноземних мов
Кафедра англійської
філології

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ ПЕРЕКЛАДАЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Польська мова і література та англійська мова»

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація (за наявності) 035.033 Слов'янські мови та література
(переклад включно), перша - польська

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 27 серпня 2024 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Основи перекладацької діяльності
Викладач (-і)	Ганзін Валерій Владиславович
Контактний телефон викладача	066 987 98 41
Е-mail викладача	valerii.hanzin@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	П'ятниця 15.00 ауд. 204 Вівторок 15.00 Zoom https://us05web.zoom.us/j/2196678493?pwd=T1hyU2NoU3pxcjhKNGVGa3NNRXp2dz09
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є опанування прийомів, способів, методів та підходів, що використовуються в перекладацькій діяльності.</p> <p>Дисципліна “Основи перекладацької діяльності” ставить на меті ознайомити студентів з різними видами усного та письмового перекладу та сформуванню компетенцій, необхідні для подальшого поглибленого вивчення та здійснення перекладу. Особлива увага приділяється ролі перекладацької професії у сучасному світі та викликам, з якими зустрічаються перекладачі. Курс спрямований на розвиток здатності студентів розрізняти контексти, в яких вживаються різні види та підвиди перекладу, вмінні готуватись до перекладацьких подій, аналізувати та редагувати готовий продукт.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення дисципліни є набуття студентами теоретичних знань та практичних навичок, необхідних для подальшого вивчення та здійснення усного та письмового перекладу.</p> <p><u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни є</p> <ul style="list-style-type: none"> • забезпечити майбутніх фахівців необхідними теоретичними та практичними навичками виконання усного та письмового перекладу; • сформуванню розуміння ролі перекладача у сучасному світі; • навчити студентів самостійно вдосконалювати власні перекладацькі навички та оцінювати результати роботи. 	
4. Програмні компетентності та результати навчання	

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8 Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9 Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 12 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Фахові компетентності:

ФК 6 Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 8 Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 9 Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами, зокрема англійською мовою та другою іноземною мовою.

ФК 13 Здатність використовувати різноманітні перекладацькі прийоми та методи при перекладі текстів різних жанрів і стилів з основної іноземної мови.

Результати навчання:

РН 1 Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

РН 2 Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

РН 6 Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

РН 11 Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

РН 14 Використовувати мову(и), що вивчає(ю)ться, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

РН 20 Вміти застосовувати перекладацькі прийоми та методи для забезпечення перекладу текстів різних стилів і жанрів.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	-
семінарські заняття / практичні / лабораторні	30
самостійна робота	60
Ознаки навчальної дисципліни	

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова/ вибіркова	
8	035 Філологія	4	В	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		кількість год.		
		лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Перекладач у сучасному світі. – Роль перекладача – Переклад та ШІ		-	2	4
Тема 2. Основні види та форми перекладу.		-	2	4
Тема 3. Автоматизований переклад. – Основні поняття – ПЗ для здійснення автоматизованого перекладу		-	4	8
Тема 4. Вступ до усного перекладу. – Режими (послідовний, синхронний, шушутаж)		-	2	4

– Сфери застосування				
Тема 5. Послідовний переклад. – Механізми обробки інформації – Скорочення – Використання нотаток		-	8	16
Тема 6. Синхронний переклад. – Ear-Voice Span – Stamina – Робота з обладнанням		-	8	16
Тема 7. Підготовка до перекладацької події та перекладацька етика. – Інформаційна підготовка – Психологічна підготовка – Правила перекладача – Оцінка проведеної роботи		-	2	4
Тема 8. Медичний переклад у контексті російсько-української війни (у межах співпраці зі стейкхолдером Face the Future Foundation). – Досвід та виклики – Особливості медичного перекладу для пацієнтів з травмами внаслідок війни та посттравматичними розладами – Залучення групи перекладачів факультету іноземних мов на міжнародних хірургічних місіях Face the Future Ukraine – Перспективи розвитку співпраці		-	2	4
ЗАГ.:		-	30	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни				

<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p>	<p>Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті.</p> <p>Види контролю: поточний (усне/письмове опитування на практичному занятті, здійснення перекладу); підсумковий (тест, залік).</p> <p>Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється студентові/студентці за курс, становить 100 балів. Система оцінювання навчальної дисципліни складається з таких компонентів:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Аудиторна робота, самостійна робота (підготовка до занять на основі теоретичних матеріалів, розвиток навичок послідовного та синхронного перекладу на основі запропонованих ресурсів, контроль – усне опитування на практичних заняттях) (40 балів). – Залік (60 балів).
<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>Курс передбачає виконання підсумкового тесту за матеріалами курсу (теми 1-7) у письмовому форматі – 15 питань формату «множинний вибір» (по 1 балу за кожну правильну відповідь) та 3 питання відкритої форми з розгорнутою відповіддю (від 1 до 5 балів за кожну відповідь).</p>
<p>Семінарські заняття</p>	<p>Знання студента оцінюються як з теоретичної (за темами курсу), так і з практичної підготовки (здійснення перекладу) відповідно до національної шкали за такими критеріями:</p> <p>«відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті</p>

	<p>теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;</p> <p>«добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;</p> <p>«задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;</p> <p>«незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовано.</p>
--	--

<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>До підсумкового контролю допускаються усі студенти, які вивчали навчальну дисципліну. Діє система накопичення балів. Для отримання заліку за відомістю №1 студент повинен набрати 50 балів. Якщо сума балів студента нижча за 50, студент користується повторним правом отримати залік за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань). При неуспішному складанні заліку за відомістю № 2 студенту надається можливість скласти залік за відомістю №3 при комісії.</p>
<p>Підсумковий контроль</p>	<p>Форма контролю: залік Форма здачі: комбінована Структура: Завдання 1: Послідовний переклад уривку промови на 3 хвилини - 15 балів. Завдання 2: Синхронний переклад уривку промови на 5 хвилин - 15 балів. Завдання 3: Підсумковий тест.</p> <p>Завдання 1: Послідовний переклад (15 балів) 1.Точність переданого змісту (5 балів): 5 балів: Передано всі основні ідеї та деталі без значних втрат або викривлень. 3-4 бали: Передано більшість ідей, проте є незначні втрати або викривлення. 1-2 бали: Втрачено або викривлено значну частину змісту. 0 балів: Переклад не передає основний зміст уривку. 2.Граматична правильність (4 бали): 4 бали: Переклад граматично правильний без значних помилок. 2-3 бали: Є деякі незначні граматичні помилки, які не впливають на розуміння. 1 бал: Є значні граматичні помилки, що впливають на розуміння. 0 балів: Граматика є значно викривленою, що робить переклад нерозбірливим. 3.Вибір лексики та стилістична відповідність (4 бали): 4 бали: Лексика та стиль відповідають оригіналу та контексту.</p>

	<p>2-3 бали: Є деякі помилки у виборі лексики або стилю, проте загальний зміст зрозумілий.</p> <p>1 бал: Лексика та стиль значно відхиляються від оригіналу.</p> <p>0 балів: Невідповідний вибір лексики та стилю, що призводить до нерозуміння перекладу.</p> <p>4.Вимова та інтонація (2 бали):</p> <p>2 бали: Вимова та інтонація відповідають нормам мови, без суттєвих помилок.</p> <p>1 бал: Є деякі помилки у вимові або інтонації, проте вони незначно впливають на розуміння.</p> <p>0 балів: Вимова та інтонація суттєво заважають розумінню.</p> <p>Завдання 2: Синхронний переклад (15 балів)</p> <p>1.Точність переданого змісту (6 балів):</p> <p>6 балів: Точне відтворення основного змісту з мінімальними втратами.</p> <p>4-5 балів: Загальний зміст передано, проте є деякі втрати або викривлення.</p> <p>2-3 бали: Зміст передано частково, з значними втратами або викривленнями.</p> <p>1 бал: Зміст передано лише фрагментарно.</p> <p>0 балів: Переклад не передає змісту.</p> <p>2.Плавність та безперервність перекладу (4 бали):</p> <p>4 бали: Переклад безперервний, з мінімальними затримками.</p> <p>2-3 бали: Є деякі затримки або паузи, проте загальний ритм не порушується.</p> <p>1 бал: Часті затримки, що значно впливають на ритм.</p> <p>0 балів: Часті та тривалі паузи, що роблять переклад непослідовним.</p> <p>3.Граматична правильність (3 бали):</p> <p>3 бали: Переклад граматично правильний, з мінімальними помилками.</p> <p>2 бали: Є деякі граматичні помилки, але вони не критичні.</p> <p>1 бал: Багато граматичних помилок, що впливають на розуміння.</p> <p>0 балів: Граматика є значно викривленою, що робить переклад нерозбірливим.</p> <p>4.Вибір лексики та стилістична відповідність (2 бали):</p> <p>2 бали: Лексика та стиль відповідають оригіналу.</p> <p>1 бал: Є деякі помилки у виборі лексики або стилю.</p> <p>0 балів: Лексика та стиль значно відхиляються від оригіналу.</p> <p>Завдання 3: Підсумковий тест – 30 балів.</p>
--	--

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Усі письмові завдання мають бути виконані у встановлений термін. Роботи, які здані пізніше встановленого терміну без поважних причин, оцінюються нижче (75% від можливої максимальної кількості балів за такий вид робіт). Якщо студент відсутній із поважної причини, він/вона презентує виконані письмові завдання під час консультації викладача.

Академічна доброчесність:

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету. Ознайомитися з «Положенням про запобігання академічному

плагиату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 2)» можна за покликанням:

<https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/02/34-05-polozhennia-pro-zap-obihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf>

Студент зобов'язаний неухильно дотримуватися норм академічної доброчесності, правил внутрішнього розпорядку навчального закладу, інших видів політики, передбаченої нормативними документами, що регулюють освітній процес у ЗВО.

Відвідування занять:

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. Не допускаються пропуски занять без поважної причини. Якщо студент відсутній із поважної причини, він/вона відпрацьовує пропущені заняття під час консультації викладача.

Студенти, які навчаються за **індивідуальним графіком**, опрацьовують матеріал самостійно відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються «Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»

https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.44_2022-polozhenni-a-pro-poriadok-navchannia-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-za-individualnym-hrafikom-u-trykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf

Неформальна освіта:

Порядок перезарахування результатів **неформальної освіти** в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів на платформах Coursera, UdeMy, тощо, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів/тренінгів, тощо) регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3)»

https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-p-ro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-trykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf

8. Рекомендована література

1. A Newcomer's Guide to Translation and Interpretation. American Translators Association, 2001. 76 p.
2. Gillies, A. Consecutive Interpreting: A Short Course. Routledge, 2019
3. Gillies, A. Note-Taking for Consecutive Interpreting: A Short Course. Routledge, 2017
4. Gillies, A. Conference interpreting: A student's practice book. Routledge, 2013
5. Speech Repository <https://webgate.ec.europa.eu/sr/>

Викладач: Ганзін В. В., асистент кафедри англійської філології